

Tulosta kokoelmista – osaaminen kokoelmatyön näkökulmasta

17.3.2015

Liisa Savolainen, Kansalliskirjasto

KANSALLISKIRJASTO - Tutkimuskirjasto

AIHEET

KOKOELMAT

- Tutkimuskokoelma, monimuotoisuus- ja kerroksisuus
- Tutkimusinfrastruktuuri
- Haasteet toimintaympäristön muutoksessa

OSAAMINEN

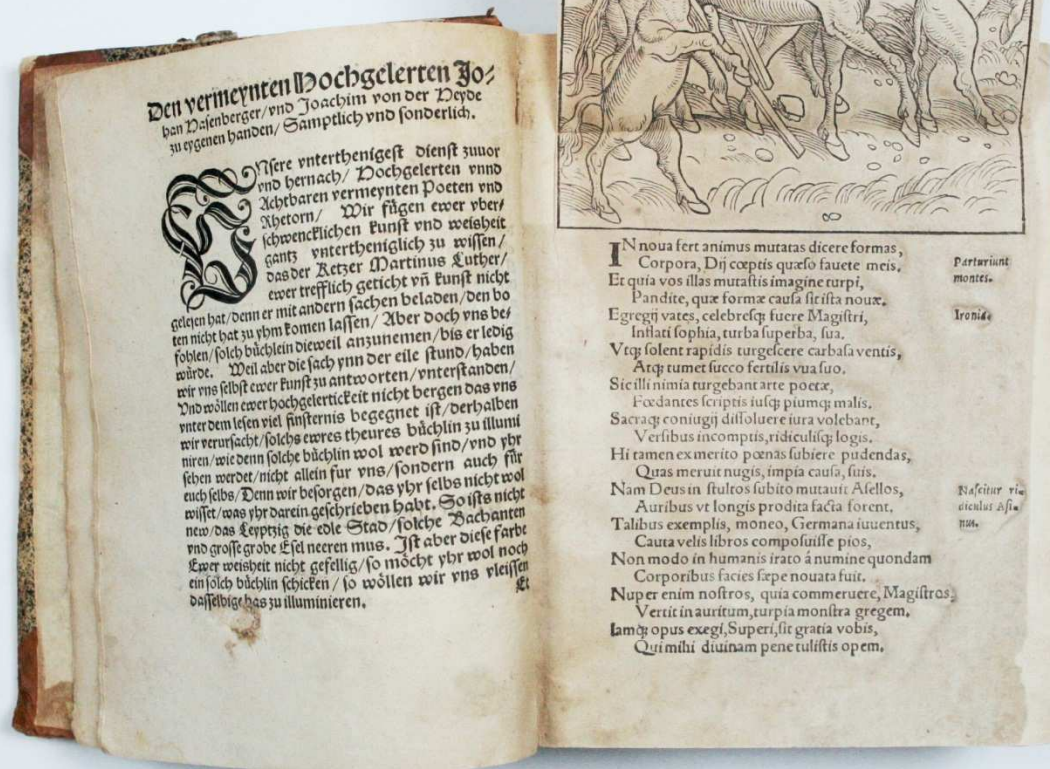
- Asiantuntijatyön kyvykkyydet
- Vakiintuneet ja uudet osaamiset
- Osaaminen eri tasoilla
- Osaamisprofiilit, case Kansalliskirjasto

KIRJASTOTYÖN TULOS

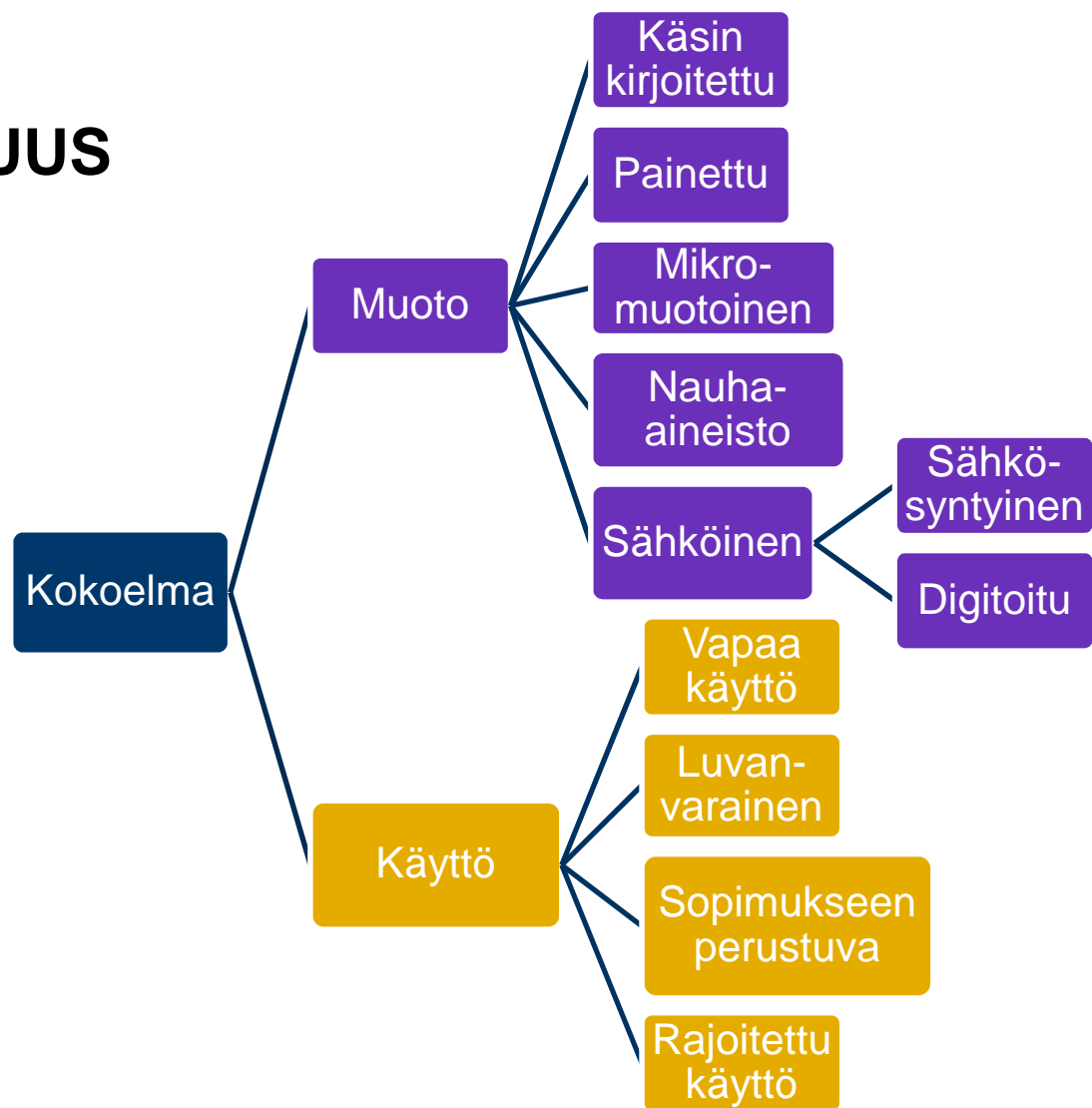

KOKOELMAT

Nova
Metamorphosis,
todennäköisesti
vuoden 1529
tienoilla
Wittenbergissä
painettu, mitä
todennäköisim-
min Georg
Rhaun
painamana; ilm.
vain Jenan
yliopiston
kirjastossa
vastaava

MONIMUOTOISUUS

KANSALLISKIRJASTON KOKOELMAT – SYNTY JA RAKENNE

Lakisääteisesti karttuneet kokoelmat - lähdeaineistoa

Kansalliskokoelma	880 000 kirjaa 72 000 lehteä 52 000 karttaa 90 000 julistetta 6 hkm pienpainatteita (mainokset, oppaat, vuosiraportit)	1,2 miljardia tiedostoa (haravakeräys) 78 000 e-julkaisua (kirjat, lehdet, äänitteet)
Äänitearkisto	120 000 äänitettä 48 000 nuottia	
Keisariajan painatteet, venäjänkieliset	36 000 kirjaa + sanoma- ja aikakauslehdet + kartat	
Keisariajan painatteet, muut	70 000 painatetta (myös lehtiä, mainoksia yms.)	

Tutkimuskirjallisuus, lähinnä ostetut (1828 – 1833 laajat lahjoitukset); myös sähköisenä

Yleinen kokoelma	660 000 kirjaa, joista 140 000 julkaistu ennen vuotta 1900 ja 4 000 ennen vuotta 1600; 400 – 425 inkunaabelia	
Slaavilainen kokoelma	170 000 kirjaa (1918 -)	

Lähde- ja hakuteoskokoelma, kriittiset editiot, kootut teokset (muutamia hyllykilometrejä) Myös sähköisenä

Erikoiskokoelmat, käsikirjoitukset, harvinaiskirjat – lahjoituksina - lähdeaineistoa

Käsikirjoitukset	Yksityisarkistot noin 3 hyllykilometriä; käsin kirjoitettuja kirjoja ja fragmentteja	
Kartat	Tuhansia historiallisia karttoja	

TUTKIMUSINFRASTRUKTUURI

- Lähdeaineistot
 - Tiedonlähteet
 - Tietolähteet, hakuteokset
 - Tutkimuskirjallisuus
-
- Tilat
 - Asiantuntijuus
-
- Aineistot, joilla kulttuuriperintö- tai sivistyksellinen arvo

Nimiösivun kuvassa näkyy metafora kirkosta jonka "päänä" on kristus, ja jota ympärillä piirittäviltä hirviöiltä, kerettiläisiltä, turkkilaisilta (muslimeilta) ja juutalaisilta suojelevat enkelit, tohtorit, kirkollinen ja maallinen säätö.

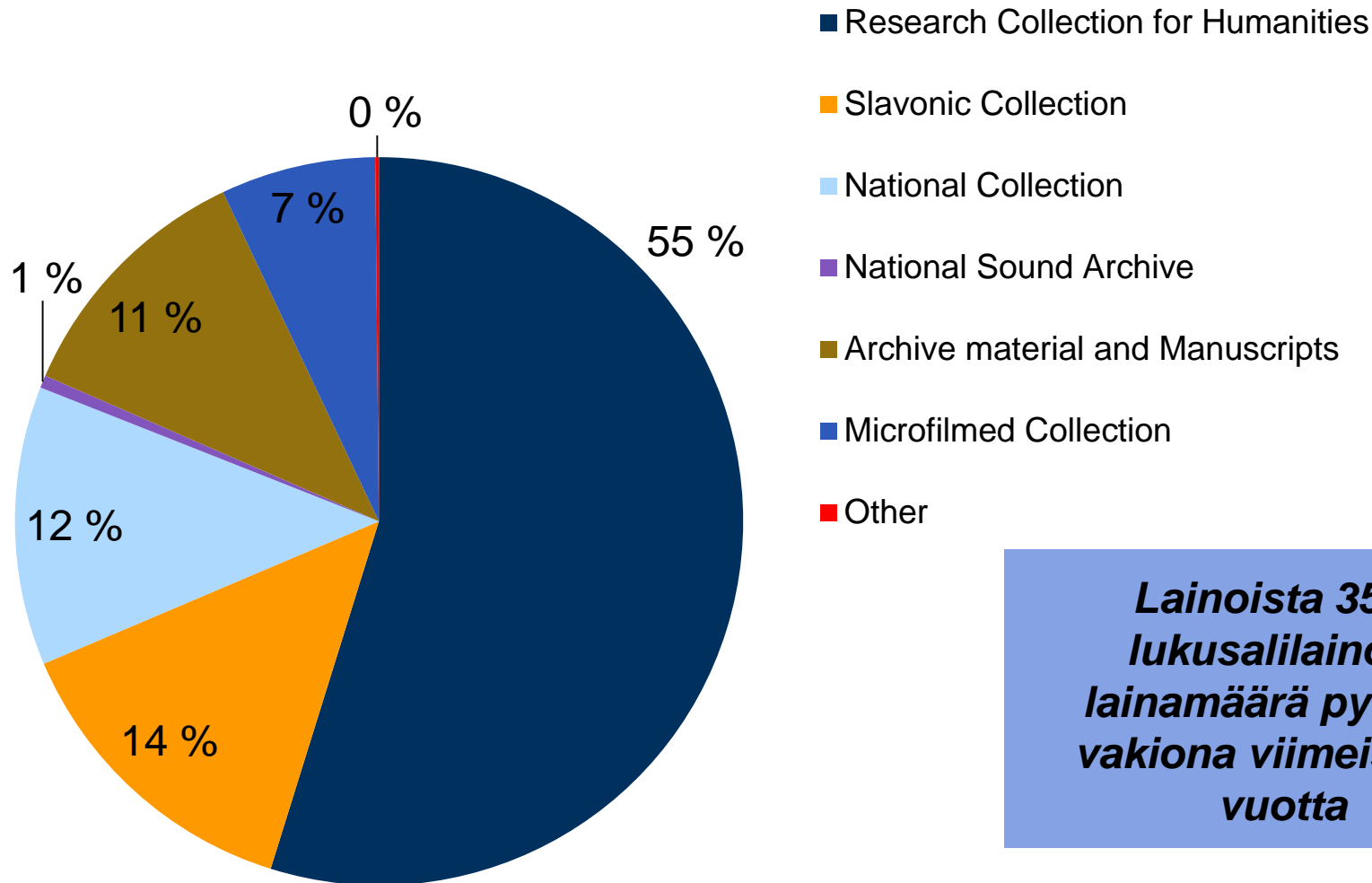
D. Hieronimus Dungersheym
von Ochsenfart / an den verleuckenden Priester
Alexium Crosner von Colditz.

D. Hieronimus Dungersheym von Ochsenfart
an den verleuckenden Priester Alexium
Crosner von Colditz." on vuodelta 1532,
Leipzigista, Michael Blumin painama

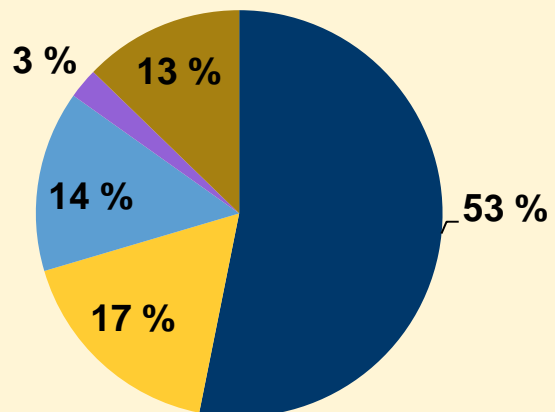
Mein son fürcht den Herren vnd den König, vñ vermeng dich nit mit den
Asterkosern / Den yhr verderbuis wird sich balde erheben / Por. 24.

Kokoelmien käyttö2014

Lukusalilainat 2014

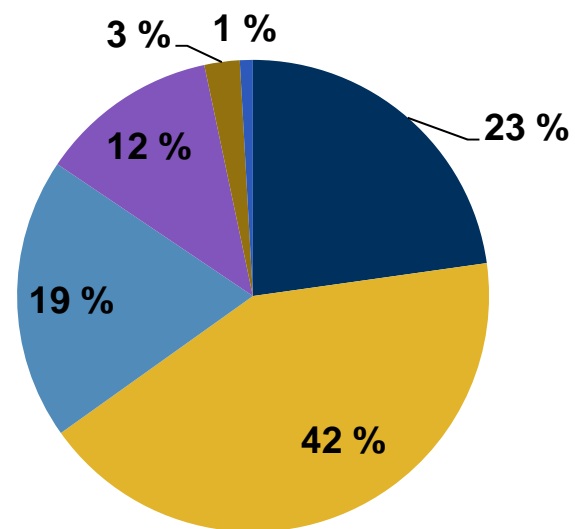
- Kansalliskokoelma
- Käsikirjoitukset
- Harvinaiskirjat
- Nuotit
- Äänitteet

Kansalliskokoelma ja harvinaiskirjat sisältävät kartta-aineistoa.

2014 lainatut julkaisuvuosittain

- 2010
- 2000
- 1990
- 1970-89
- 1950-1969
- <1950

ROOLI

- Kansallinen instituutio
- Iso tutkimuskokoelma
- Yliopistokirjasto
- Erikoiskirjasto tai –arkisto
- Paikallinen käyttökirjasto, yleinen kirjasto

- Paikallinen – kansallinen – kansainvälinen
- Erikoistumisen aste (sisältö)
- Tieteellinen – populaari
- Lyhytaikainen käyttö – pitkäaikainen säilytys

British Library, Building a preservation policy, Preservation Advisory Centre

Tutkimus ja kirjasto

Stella Wisdom, British Library, Digital Humanities Lab

Tutkimuksen trendit

- Digitaaliset sisällöt
- Tieteidenvälisyys
- Yhteistyötä
- Analyysiä
- Data lähtökohtana (data driven)
- Sisällön uudelleenkäyttö

Odotuksia kirjastolle

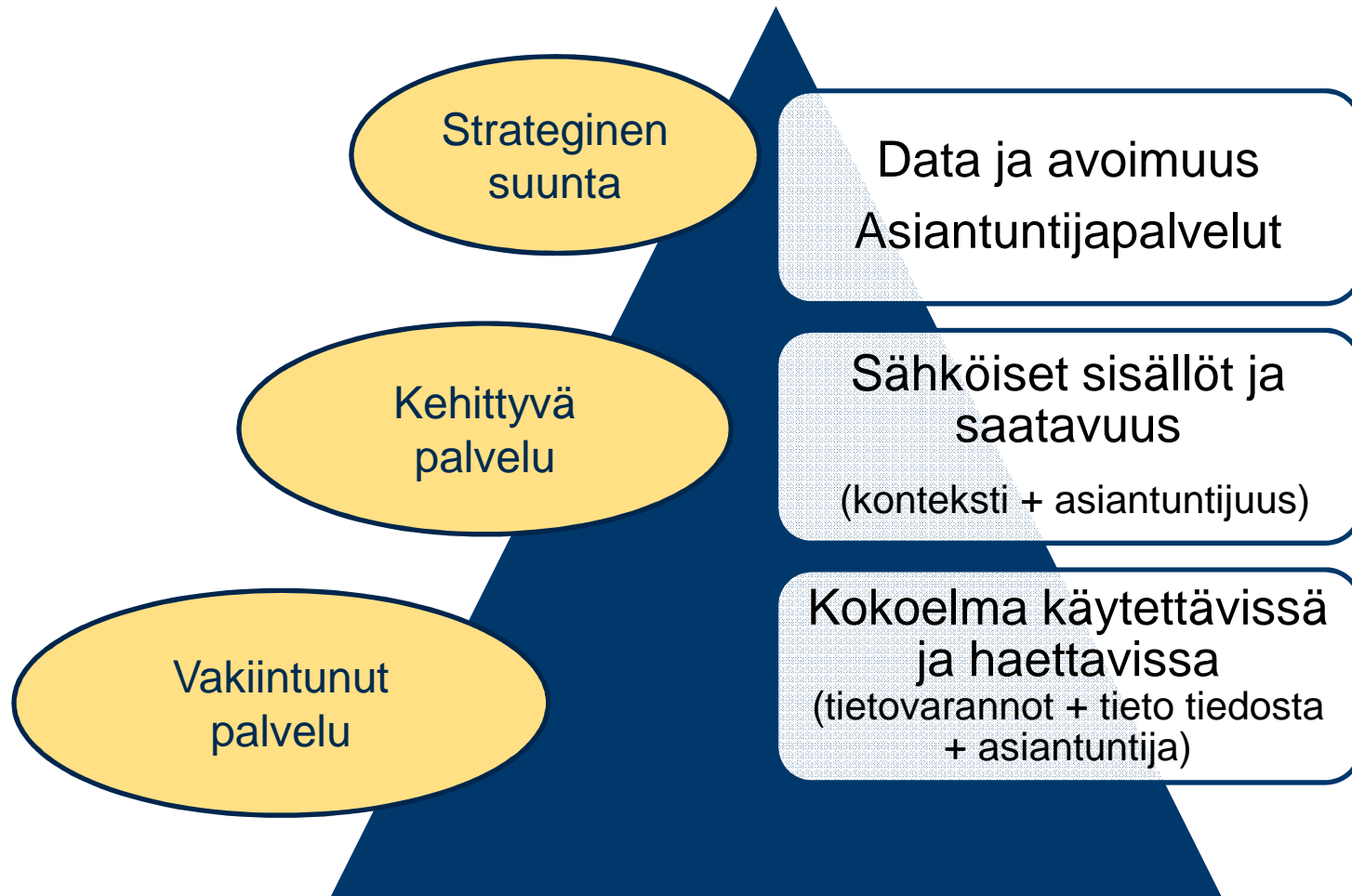
- Sekä massa- että täsmädigitointia
- Parempi löydettävyys
- Käyttöliittymät jakamiseen, palveluihin, annotointiin
- Visualisointityökalut
- Datan muokkaus ja analyysityökalut
- Avoin data, APIt, dokumenttien formaatit

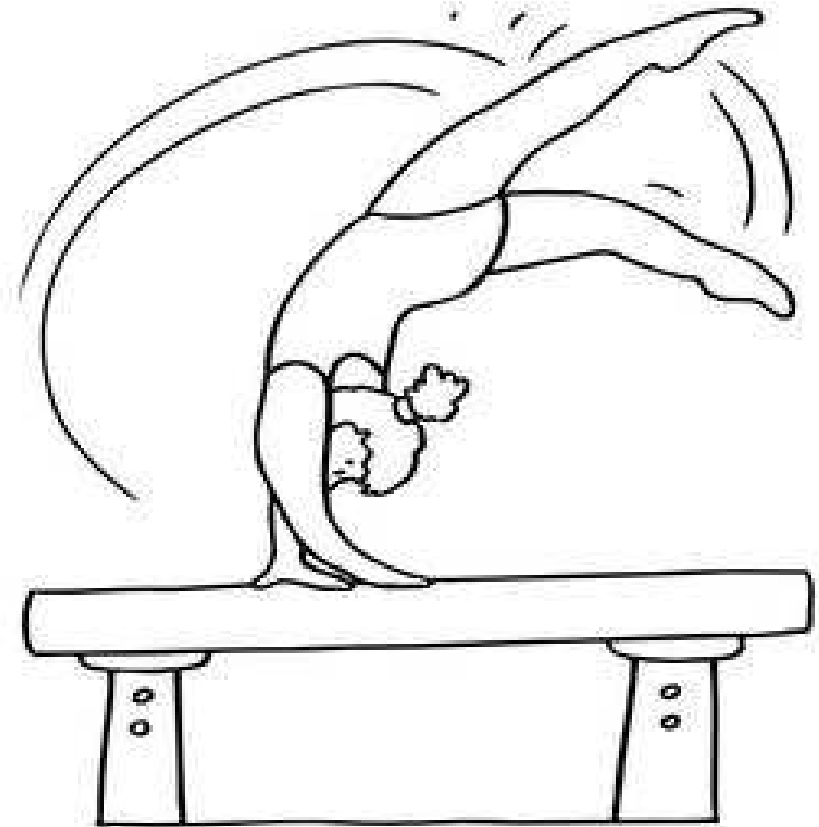
Latvian kansalliskirjato,
Riika

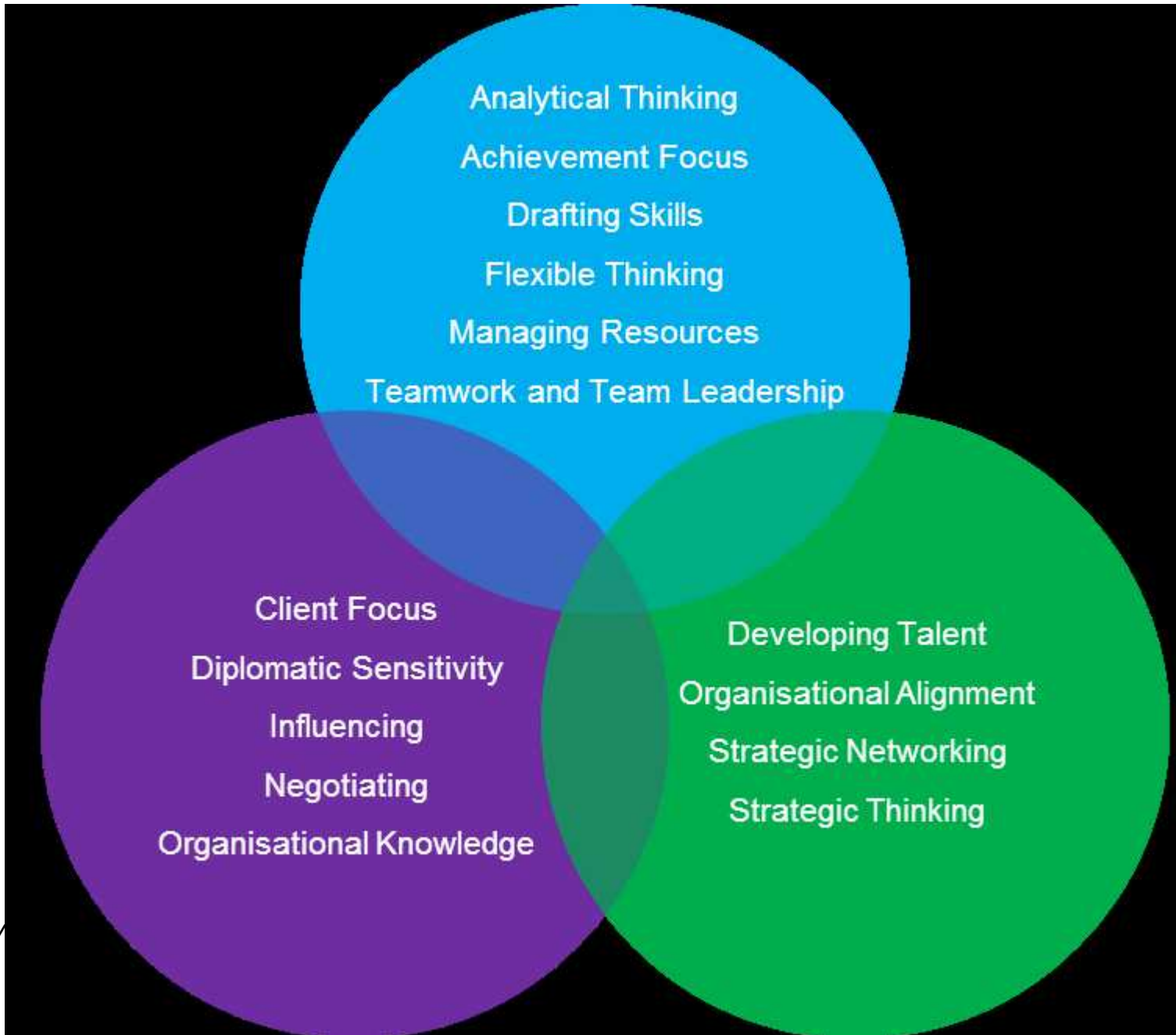

KIRJASTOTYÖ

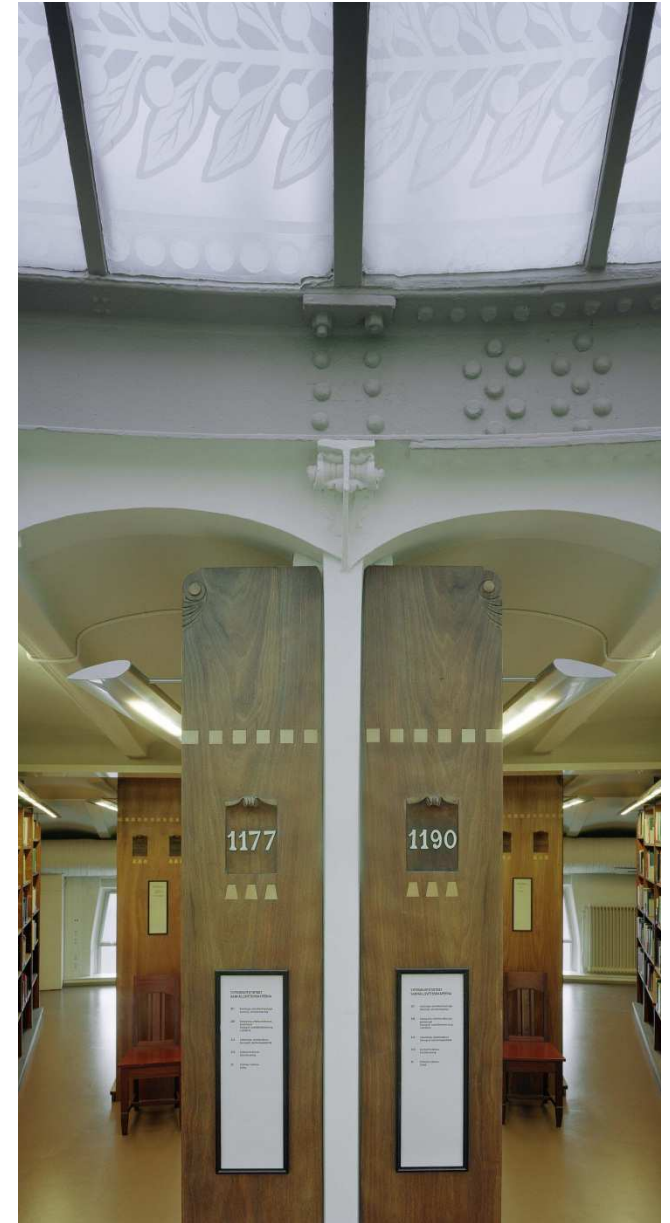
OSAAMINEN

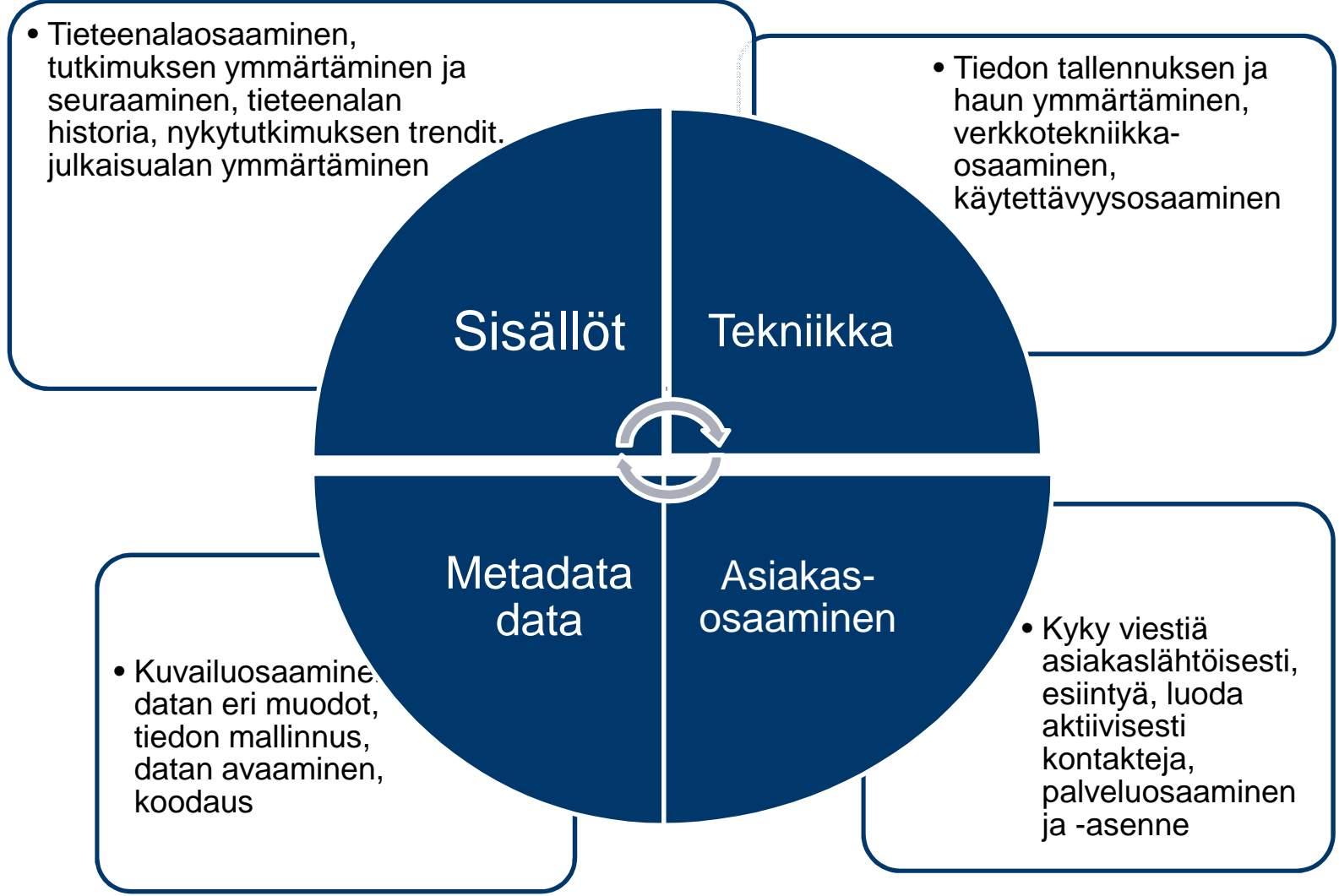
LIKETOIMINTAOSAAMINEN

- Asiakasosaaminen (kysynnän hallinta)
- Liikeidean luonti (profiili)
- Valikoiman määrittely (tuoteryhmäjohtaminen)
- Hankintaprosessin optimointi
- Käyttöönsaattamisen (palvelukonsepti)
- Tarjonnan markkinointi, brändäys
- Varaston hallinnointi
- Tilojen hallinnointi
- Kustannusten tunnistaminen ja seuranta
- ”Liikevoiton” tunnistaminen ja esilletuonti (raportointi, sidosryhmäsuhteet)

Osaaminen - kyvykkyys

KIRJASTO	TYÖNTEKIJÄ
Sisältöosaaminen	Ammattitaito
Tekniikkaosaaminen	Teoreettinen koulutus
(Meta)data osaaminen	Kongnitiiviset taidot
Viestintä- ja asiakasosaaminen	Innovatiiviset taidot
	Sosiaaliset taidot
	Motivaatio ja asenne
Kyky tuottaa, oppia, ratkaista, luoda uutta ja luoda yhteisyyttä.	

OSAAMISPROFIILI KANSALLISKIRJASTOSSA

TUTKIMUSOSAAMINEN

- Toimintaympäristöosaaminen (tutkimuksen trendit, prosessit, mekanismit, rahoitus, organisaatiot ja rakenteet)
- Tieteenalaosaaminen
- Tieteellisen julkaisutoiminnan tuntemus ja julkaisutoiminnan muutokset
- Digitaalisen tutkimusympäristön tuntemus
- DH – osaaminen (metodit, työkalut ja tietovarannot)
- Tutkimushankeosaaminen (hakemukset, konseptointi; osaamisen, sisältöjen ja kustannusten hallinnointi)

KOKOELMAOSAAMINEN

- Evaluointiosaaminen (lahjoitukset, poistot)
- Digitoinnin prosessin hallinta
- Tilanhallinta ja logistiikkaosaaminen
- Säilytysosaaminen ja fyysisen aineiston käsittelyosaaminen
- Vanhan kirjan kuvailuosaaminen
- Datakuratointi
- Arkisto-osaaminen

ASIAKASPALVELUOSAAMINEN

- Hakuliittymät, tiedonlähteet, kirjaston tarjonnan osaaminen, kirjaston käyttöehdot
- Käytettävyysosaaminen ja palvelumuotoilu
- ICT –osaaminen (verkkoviestintä, verkkoasiointi, tekniset sovellukset ja niiden kehittäminen, yhteistyö teknisten kehittäjien kanssa)
- Jäljennepalveluosaaminen (tiedostomuodot, aineiston käsittely)
- Juridinen osaaminen (tekijänoikeudet, tietosuoja, julkisuuslaki)
- Asiakaspalveluosaaminen (asiakkaan kohtaaminen, palveluasenne, vuorovaikutustaidot ja markkinointitihenkeys)

Osaamisen kehittäminen

- Opintopiirejä (sähkökirjat, Digital Humanities)
- Sisäiset sijaisuudet
- Työparit
- Organisaatiomuutoksen mahdollisuudet
- Perehdytys ja mentorointi
- Rekrytointi

- Sisäistä koulutusta: projektiosaaminen, tuotteistaminen, verkkokirjoittaminen, RDA-kuvailu

TULOKSET

MISSÄ ONNISTUTAAN?

- Onnistuneet asiakaskokemukset
- Tulevaisuuden rakentaminen
- Kehysorganisaation menestyminen

- Keskittyminen olennaiseen
- Tehokkuus ja tuloksellisuus

- Näkyvyys

- Tuleville sukupolville
- Koko yhteiskunnalle

